

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	Доктор філософії
<i>Спеціальність:</i>	034 «Культурологія».
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	осінній
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	3
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

д.п.н., проф., Зеленов Євгеній Анатолійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри педагогіки

посада

olmer1954@gmail.com +38-050-474-63-87

електронна адреса

телефон

Skype: zelenov1

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета викладання навчальної дисципліни – розвиток професійно-педагогічного мислення майбутніх викладачів, формуванням у них науково-педагогічних знань і умінь, що необхідні як для викладацької діяльності, так і для підвищення загальної професійної компетентності та педагогічної культури, ознайомлення магістрантів із сучасними трактуваннями предмета педагогіки вищої школи; дати уявлення про історію та сучасний стан вищої освіти в Україні, провідних тенденціях її розвитку; сприяти формуванню методологічної культури педагогів; сформуванню установки на постійний пошук прикладання філософських, соціально-економічних, психологічних та інших знань до вирішення проблем навчання і виховання у ЗВО; сприяти глибокому освоєнню норм професійної етики викладача вищої школи; поглибити уявлення про особливості професійної праці викладача вищої школи.

В основу викладання дисципліни покладено аксіологічний, антропологічний, культурологічний, синергетичний, особистісно-діяльнісний, компетентнісний, феноменологічний, герменевтичний, акмеологічний підходи, які передбачають розгляд педагогічних проблем у контексті соціокультурної ситуації, погляд на освіту й виховання як на складники культури нації, людства. Програма складена з урахуванням принципів культуровідповідності, єдності загальних та національних цінностей, особистісно орієнтованої вищої освіти.

Результати навчання:

ПРН 2. Знання змісту та обсягу навчальних програм з окремих нормативних та вибіркових дисциплін, навчальних планів відповідно до стандартів вищої освіти та з урахуванням сучасних досягнень світової науки про культуру.

ПРН 5. Визначати основні напрями та закономірності розвитку культурології та культурологічної освіти в контексті світових інтеграційних та глобалізаційних процесів.

ПРН 7. Виконувати наукові дослідження та здійснювати викладацьку діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН 10. Складати/розробляти навчальну та навчально-наукову літературу.

ПРН 12. Здійснювати професійну діяльність у соціальній взаємодії, що заснована на гуманістичних і етичних засадах. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, науковою та освітньою спільнотою.

ПРН 13. Приймати рішення щодо планування та організації певних видів наукових та навчальних робіт, брати на себе відповідальність за результати роботи.

ПРН 15. Сприяти формуванню високих моральних якостей у здобувачів вищої освіти.

ПРН 16. Дотримуватись вимог охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічного

режиму при здійсненні наукової та освітньої професійної діяльності.

ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за об'єктивність та правдивість оприлюднених результатів наукової діяльності. Дотримуватися принципів академічної доброчесності, наукової та викладацької етики у професійній діяльності.

ПРН 18. Дотримуватися принципу «навчання крізь життя» для постійного підвищення своєї конкурентоспроможності.

Базові знання та уявлення із загальних основ педагогіки та історії педагогіки, вікової психології, філософії, культурології.

Передумови до початку вивчення:

Мета курсу (набуті компетентності)

Внаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде таких компетентностей:

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та визначати шляхи їх реалізації.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних кодексів і професійної етики науковця, принципів академічної доброчесності, на засадах науковості та толерантності, усвідомлювати соціальну значущість професії викладача та науковця.

ЗК 7. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, адаптуватися в соціальному та професійному середовищі.

ЗК 9. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя, прагнення до реалізації власного творчого та наукового потенціалу в інтересах розвитку особистості, суспільства, культури і держави.

ФК 7. Здатність викладати культурологічні дисципліни на високому науковому рівні з використанням знань про їх організаційне та науково-методичне забезпечення відповідно до сучасних тенденцій педагогіки вищої школи.

ФК 8. Здатність до написання наукової та складання навчальної літератури з урахуванням сучасних вимог науки та змісту навчальних програм в галузі культурології.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ЛЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Методологічні основи педагогіки вищої школи	2/0/2	Роль вищої освіти в сучасній цивілізації. Криза освіти як віддзеркалення кризи цивілізації. Необхідність реформування системи вищої освіти. Філософія освіти.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2	Актуальність педагогічних знань у підготовці фахівців у закладі вищої освіти	2/0/2	Предмет і основні категорії педагогіки вищої школи. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук, її зв'язок з іншими науками. Особливості педагогіки вищої школи.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3	Сутність університетської освіти	2/0/2	Походження університету та його історичний розвиток. Особливості університетської освіти. Функції університету в суспільстві. Місія університету. Ідея сучасного університету.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4	Викладач ЗВО як суб'єкт процесу навчання	2/0/2	Зміст і структура діяльності викладача, умови її ефективності. Структура професійних здібностей і вмінь викладача. Особливості педагогічної діяльності викладача з реалізації особистісно орієнтованої освіти. Типології викладачів ЗВО.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5	Студентство як особлива соціально-демографічна група	2/0/2	Виникнення студентства. Визначення студентства. Характерні риси студентства. Сучасна типологія студентства. Особливості цифрового покоління	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

			студентів.	
6	Методологічні та дидактичні принципи в системі освіти	2/0/2	Принципи в педагогіці і їх класифікація. Методологічні принципи - поняття і роль. Дидактичні принципи.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7	Особливості діяльності викладача при підготовці та проведенні лекційного заняття	4/0/2	Вимоги до лекції. Характерні риси лекції. Цілі лекції. Мотиви підготовки та читання лекції. Способи підготовки і читання лекції. Підготовка до лекції. Читання лекції. Правила поведінки лектора. Деякі прийоми підтримки інтересу.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8	Психологічні особливості діяльності викладача	2/0/2	Сутність процесу викладання. Особливості освоєння викладання у ЗВО починаючими викладачами. Особливості проведення семінару. Особливості проведення іспиту. Оцінка знань здобувачів вищої освіти.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
9	Розвиток творчого мислення студентів у процесі навчання	2/0/2	Критерії творчого мислення. Методи стимуляції творчої діяльності та поняття творчої особистості. Розвиток творчого мислення в процесі навчання і виховання.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10	Виховання у закладі вищої освіти	4/0/2	Актуальність виховання у ЗВО. Принципи виховання у вищій школі. Специфіка виховного процесу у ЗВО. Основні напрямки виховання у ЗВО.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
11	Заклад вищої освіти як об'єкт управління	2/0/2	Термінологічні означення типів ЗВО України. Ресурси ЗВО. Об'єкт дії та впливу в діяльності ЗВО. Ієрархія управлінських	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

			рішень в діяльності ЗВО. Принципи економічного управління функціонуванням ЗВО. Основні внутрішні документи, що регламентують діяльність ЗВО. Показники діяльності ЗВО.	
--	--	--	---	--

Рекомендована література

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. К.: Либідь, 1997. 376 с.
2. Словник-хрестоматія педагогічних понять: Навч. посібник для студентів, аспірантів, викладачів. Луганськ: Вид-во СХУ ім. В.Даля, 2004. 272 с.
3. Вітвицька С.С. В 54 Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk702798.pdf>
4. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с URL: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
5. Зеленов Є. А. Цифрове покоління : витоки, особливості, засоби взаємодії : монограф. / Є. А. Зеленов. Київ : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2023. 240 с. ISBN 978-617-11-224-8. – URL: https://drive.google.com/file/d/1NRp8XO6q1p9z_H1FMXuczBNDfVVVkiX-/view?usp=sharing
6. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1086/3/.pdf>
7. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с URL: https://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/1805/1/%D0%9F%D0%92%D0%A8_%D0%9B%D0%B5%D0%B1%D1%96%D0%B4%D1%8C.pdf
8. Педагогіка вищої школи : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf
9. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. для студ. гірн. спец. вищ. навч. закл. / В.О. Салов ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. Д. : НГУ, 2003. 170 с. URL: https://www.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_centr/korisniy-arkhiv-sferi-osviti-ngu/2003%20%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B8%20%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%BE%D1%97%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B8.pdf
10. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / М. М. Фіцула. Київ: «Академвидав» 2006. 352 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf

Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для аспірантів денної та заочної форми навчання) / Уклад. Є.А.Зеленов. – Київ: вид-во СХУ ім. В. Даля, 2023. – 107 с. Сертифікат №9193
2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Педагогіка вищої школи» (для аспірантів денної та заочної форми навчання) / Уклад. Є.А.Зеленов. – Київ: вид-во СХУ ім. В. Даля, 2023. – 17 с. Сертифікат №9202

. Платформа MOODLE

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання знань студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.</p> <p>Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p> <p>Під час занять студенти:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ не вживають їжу та жувальну гумку;☐ не залишають аудиторію без дозволу викладача;☐ не заважають викладачу проводити заняття. <p>Під час контролю знань студенти:</p> <ul style="list-style-type: none">☐ є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;☐ розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);☐ не заважають іншим;☐ виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.